

Il·lustració Vallesana

30 cènts.

Núm. 3

BANCA MARSANS, S. A.

BARCELONA-RAMBLA CÀNALETAS, 2 i 4

Direcció telegràfica: | Apartat de Correos número 1
MARSANSBANK |
" | TELÉFONS NÚMS. } 4530 A
" | } 4531 A
" | } 4532 A

Sucursal a MADRID: Avinguda del Comte de Peñalver núm. 18
Apartat de Correos, núm. 37

Agència a GRANOLLERS: Plaça del Bestiar, 25
TELÉFON 93

PRINCIPALS OPERACIONS

Compra i venda al comptat de tota classe de valors de contractació corrent
Dipòsit de títols en custòdia : Admetem valors en compte corrent i abonem els cupons respectivament lliures de tot gasto, concedint crèdits contra dits comptes prèvia consulta : Complimentació d'ordres en les Borses nacionals i estrangeres : Adquisicions en ferm i emissió d'emprèstis
Obertura de comptes corrents en moneda nacional i estrangera : Descompte de cupons i títols amortitzats : Revisió cuidadosa de les amortitzacions mitjansant els cupons que s'ens presentin al cobro, donant avís als interessats en el cas de resultar algún títol amortitzat : Compra i venda al comptat i a plaç de paper sobre l'Estranger : Emisió de xecs i cartes de crèdits pagaders en tots els països del món.

Transferències telegràfiques : Canvi de tota classe de monedes i bitllets nacionals i estrangers : Execució d'operacions en cotons futurs en les Borses de Liverpool, New-Orleans i Alexandria.
Cotons efectius.

AGÈNCIA DE VIATGES

Expedició de bitllets de ferrocarrils individuals; col·lectius i circulars per a totes les parts del món.
Bitllets kilomètrics espanyols lliurats en el acte
Passatges marítims

Casa Cunillera

TELÉFON 52

Vins del País i de Xèrez

MANSANILLA

Xampanyes

:: MOET & CHANDON ::
ROBINET :: CODORNIU

Pomells **POMELLS** Pomells
Pomells **POMELLS** Pomells

El postre més exquisit : Especialitat de Granollers

OLIS I SABONS

BARANGÉ

Granollers : Girona
Barcelona (Sans)

Garage i Taller de Reparacions

en Autos, Camions, Motocicletes, Bicycles

Soldadura i Tall
a l'Autògena

Roca & Baulenas

Estació de servei **Ford** Recanvis lligitims

Exposició i venda Tallers
Doctor Robert, 15 **GRANOLLERS** Josep Umbert, 23

Instal·lacions Elèctriques i Timbres

Bobinatge i Reparació de Motors
Bombilles i útils de totes menes

Francesc Coloma

Carrer Clavé, 24 **GRANOLLERS**

IL·LUSTRACIO VALLESANA

MAGAZINE MENSUAL

Any I : SETEMBRE 1922 : Núm. III

Redacció i administració Sta Elisabet, 6 Granollers Telèf 101

Els embrutidors de la Sardana

La Sardana té reunides tres qualitats que rarament se troven ajuntades en altres danses, quines son: Pàtria, Art i Moral esplai.

Jo no més parlaré de la Sardana baix el punt d'obir musical, ja que en els altres sentits prou l'han cantada i la canten i glorifiquen, continuament, homes de gran valua i poetes inspirats; ademés, fots l'hem sentit l'encís d'una Sardana i estém convençuts de la superioritat que té sobre les danses modernes quines, depraven i envileixen brutalment i porten al fons de la bestialitat, mentres que la Sardana esplaia moralment i àixeca l'esperit a les pures regions del ideal.

La Sardana, musicalment, té un valor incalculable; doncs a més de basar-se en el sentir popular (que això sol representa una font de riquesa) la seva confecció dóna lloc als compositors a abocar-hi grans inspiracions i ingenioses combinacions científiques i per lo tant, res dolent ni insubstanciós pot cabre-hi en ella. La Sardana, finalment, és aplaudida i admirada per tot el món intel·lectual, poguent-se executar en tot modern i rigorós Centre Musical.

Llàstima gran que ara últimament si han barrejat en fer sardanes, persones que volen ostentar el títol de compositors quines, ignorants de tota regla d'estètica i no més per baixa vanitat i per les malguanyades pessetes que els pot reportar un pas-doble malfet, ridícul i barroer, tenen el cinisme d'embrutar la nostra dansa, interposant-se, com un fastigós obstacle, en el puríssim camí obert pels nostres grans compositors, els quals amb son patriotisme, son entusiasme i llur abnegació, han fet de la Sardana, realment, *la dansa més bella de totes les danses que's fàn i es desfàn...*

Via fòra! doncs, i si en alguna audició de sardanes sentíem un pas-doble d'aquests (cosa que's coneix molt fàcilment), ofeguèrem els seus sons amb nostres protestes i d'aquesta manera farèem aprenGUI l'ignorància i haurèem otorgat a la pedanteria el càstic que's mereix; el ràpit desenrotllament de la cultura catalana ho exigeix, perque tal embrutament de la Sardana representa una amenaça contra aquesta dansa, amb la qual acreditèrem el gust artístic del nostre poble.

Siguèrem una ajuda en l'obra dels nostres grans homes i trepitjàrem amb despreci tota cosa que s'interposi a l'avenç de nostra cultura.

D'aquesta manera farèem Pàtria, farèem Art i contribuirèrem a la gran obra de la Civilització.

JOSEP M.ª RUERA.

El mestre Ruera
vist per l'Albarranch

**Del festival benè-
fic celebrat el dia
6 d'agost a profit
del Nou Hospital
Assil.**

Tal com veu a
Na Pepita Recolons,
l'Albarranch

A les 11 del matí, començà la festa a la plaça del Bestiar amb un selecte concert per la Banda del Batalló d'Estella, galantment cedida per aital fi, la qual interpretà amb la peculiar justesa que exigeix la batuta del seu mestre En Felicià Ponsa, entre altres obres «La Dogaresa», (Millàn) i «La Tona», (Puccini).

A la mateixa hora, un estol de belles damiselles, donava un caient simpàtic a la festa, requerint al públic allà congregat la compra de numeros per a el sorteig de diversos objectes que a profit del susdit establiment benèfic havia de efectuar-se en el festival de la tarda, el qual tingué lloc, com a continuació ressenyem, en el juguetó saló d'espectacles del Casino.

Le festa en el Casino.—A la tarda tingué lloc, amb tot esplendor i davant de distingida concurrència, el suara esmentat festival a profit del Nou Hospital Assil d'aquesta ciutat.

El saló oferia un brillant aspecte per la qualitat i nombre dels assistents, començant-se la festa amb la representació del drama «Ingratitud» degut a la firma prestigiosa del conegut autor local En Hermenegild Carrera, essent-ne acuradament presentat i interpretat per les senyorettes C. Parera, I. Planxart, P. Recolons, J. Farràs, M. Coll, A. Romagueras, A. Clapés, M. Cunillera i P. Pons, distingint-se la senyoreta Parera, de la qual volèm fer especial menció pel relleu que va sapiguer donar al seu paper, adquirint a voltes una *pose* d'actriu professional, coadjuvant molt bé les seves companyes a l'arrodoniment del conjunt. Hi hagué forts aplaudiments per a totes.

Aprofitant el moment del intermig la gentil senyoreta Na Pepita Recolons, delectà l'auditori amb sa formosa veu de tiple lleugera, cantant-nos fragments de «La Dogaresa» i de «El Vals de los Pájaros» que li valgueren una formidable ovació, de la que va participar-ne el professor senyor Ruera, pianista acompanyant.

Igualment mereixeren forts aplaudiments la nena Maria dels Dolors Mora i les senyorettes Carme i Conxita Verdaguer en el concert de piano la primera i de violoncel i piano les dues restants, per primor i carinyo que esmerçaren en l'interpretació de les obres del programa.

I per últim es representà per l'esmentada secció de senyorettes, la sarsuela «Cadáveres Ambulantes», obtenint un notable conjunt per part de totes les intèrpretes, que no hi regateijaren voluntat ni entusiasme, assolint un nou èxit en els cantàbils la senyoreta Recolons qui fou objecte de prolongats aplaudiments en unió de les demés que formaven el Chor i l'elenc.

Totes les senyorettes foren obsequiades amb esplèndits ramells de flors.

La celebrada orquestra de la localitat «Unió Artística», col·laborà també a la festa amenitzant els intermedis amb escullides composicions del seu repertori.

En resum fou una festa profitosa, qual resultat benefactor agrairàn de tot cor els que per mor del seu desempar tinguin la disort d'haver d'aixoplugar-se en l'Establiment beneficiat, on malgrat tot, gaudiràn de certes comoditats que altrament no fora possible si les persones pietoses per una banda i les poderoses per l'altra, no hi esmercessin cabals amb els mitjants que estàn al seu alcanç.

La suma recaptada ascendeix a 6739'20 ptes., de les quals pertanyen 3585'20 ptes. a la venda d'entrades i 2000 ptes. al sorteig benèfic, quals ingressos son una bella prova de l'esperit filantròpic que en tots els actes pietosos guia als nostres compatricis; més el que ens ocupa ha superat a tots els demés celebrats, car segons referències fidedignes la suma recaptada basta a solucionar de moment les peremtories necessitats que endogalaven a la Junta Constructora.

Acabèm trametent la nostra felicitació a quants elements presten el seu concurs a la festa; A la comissió organitzadora, a les xamoses senyoretetes encarregades de la part teatral i musical, als respectius directors senyors Arnau i Ruera, a l'orquestra, a la Xaranga, si guin per a tots els nostres aplaudiments i admiració.

LAUD.

El sabater que devia tres quartos

(RONDALLA POPULAR)

Una vegada era un sabater de a peces, pobre, i endeutat fins a la nou del coll; però el que li dava més turment era un altre sabater ric que li havia deixat tres quartos i sempre el perseguia demanant-los-hi.

¿Quína te'n fa, ell? Un dia que es trobava aburrit perquè tothom volia cobrar, se'n va a n'el campaner, i li diu:

— Mira, tocaràs a morts i faràs saber a tothom que el mort soc jo; i si no compleixes te'n recordaràs.

Es clar, ¿què havia de fer el campaner? Les campanes comencen a tocar a morts:

— Nanc, nanc nanc.

I s'escampà la veu.

Tothom:

— Déu l'hagi perdonat! Jo ja li condono el que em devia.

— Jo també, pobre home!

— Jo també!

Però aquell sabater del tres quartos diu:

— Jo no! ¡Jo no li perdono tres quartos que em dèu, ni a n'aquest món ni a l'altre!

Allavores encara hi havia gremis, i cada gremi es vetllava els seus. I a saber, el gremi de sabaters se reuneix, i s'escau que havia de vetllar al mort justament aquell fulano dels tres quartos.

GRANOLLERS. — Un moment interessant del partit jugat entre el "Barcelona" i el "Martinenc" durant la prop passada festa major.

Un moment d'espectació durant un atac del Martinenc.

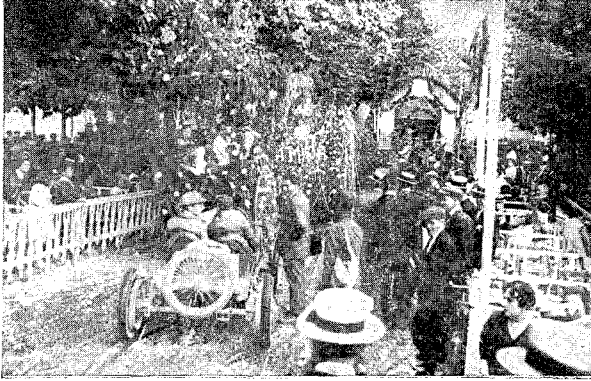

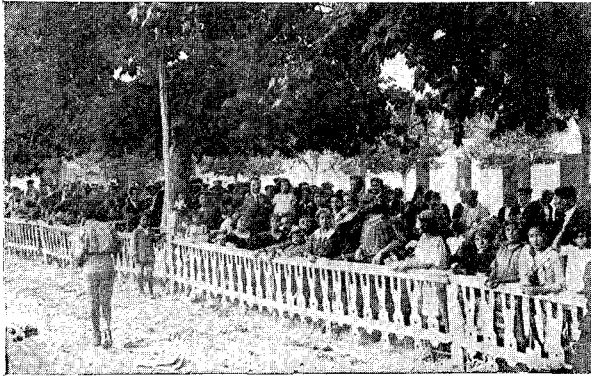
GRANOLLERS.— Postulant per carrers i places, a profit del Benefici Prò Nou Hospital-Assil

GRANOLLERS.— *Simpatiques senyoretes que postulaven pels carrers a Benefici del Prò Nou Hospital-Assil, prenent per baluart un auto al seu pas per la Plaça del Bestiar*

MOLLET
Batalla de Flors celebrada per la Festa Major d'enguany

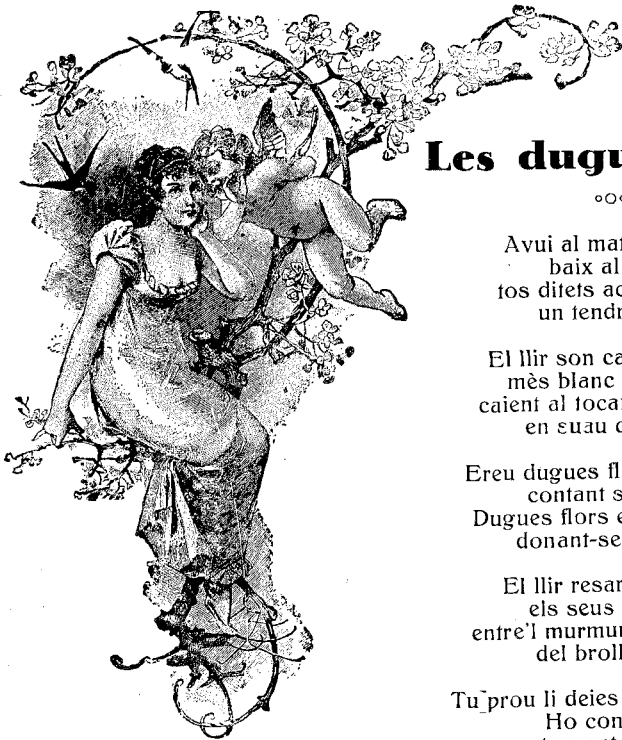

MOLLET
Les tribunes replenes de gent s'extenien de cap a cap del Carrer de Berenguer durant la festa de Flors

MONTMELÓ
El segón equip del Granollers S. C. guanyador d'una copa disputada amb l'equip local

(Fot. A. Viure)

Les dugues flors

o o o

Avui al matí, doreta,
baix al jardí
tos ditets acariciaven
un tendre llir.

El llir son calze alsava
mès blanc que mai,
caient al tocar ton rostre
en euau desmai.

Ereu dugues flors zmigues
cantant secrets.
Dugues flors enamorades
donant-se un bes.

El llir resar-te devia
els seus amors
entre'l murmuri dolcíssim
del brollador.

Tu prou li deies els nostres...
Ho coneguí
perque tornant-he molt roja
i el rostre tapant-he,
corrents vas fugir.

HERMENEGILD CARRERA I MIRÓ.

GRANOLLERS:
Festa del Barri
de St. Roc : La
Dansa.

Diu:

— Ja el vetllaré, ja; però els tres quartos no els hi perdono.

— Home, si! — feien els altres.

Ell, toçut, que no, sempre.

Ja els tenim tots dos a l'església, l'un fent el mort i l'altre vetllant; quan, a mitja nit, vet'aquí que hi entren tot plegat una colla de lladres que venien de fer un gran robo.

Diu:

Aquí, aquí ens ho podrèm partir bé que hi ha bon llum.

Diu:

Si! I aquest mort podrà fer de testimoni. — (Rient ells).

El que vetllava, que va sentir la fressa, ja s'havia amagat darrera l'altar; el mort, res, quiet i fòrat!

Els lladres comencen de fer piles d'or i plata; però, al fer les parts, aquesta vull, aquesta no vull, no es podien entendre i tot eren crits i soroll perquè tots volien la més grossa.

A l'últim el capità diu:

Minyons! Punyals en mà, i el que amb un cop l'enfonçarà més al cos d'aquest mort, d'aquell serà la part més grossa.

I comencen;

— A la una, a les dugues...

Però, aixís que anaven a dir: A les tres! s'aixeca el mort tot dret.

Ja crida un lladre:

— Que morin tots els difunts!

I respòn l'amagat a darrera l'altar:

— Aquí som ara tots junts!

Senten això els lladres i apreten a fugir, deixant tot el tresor allà terra.

Ell que allavores, el sabater que feia el mort, baixa i, qui arreplegarà moneda sinó ell!

Amb el trinc dels diners surt l'altre de l'amagatall; diu:

— Part hi vull.

I ell:

— Ah! tu eres? Mira, aquí tens els tres quartos i vés en nom de Déu.

Els lladres, que encara ho van sentir, van pensar:

— Quina colla que deuen ser, que no més toquin tres quartos a cada un! — (I comes ajudeu-me).

Vet'aquí que el pobre sabater va pagar tot lo que devia i encara va quedar ric per tota la vida.

ESTUDI GEOGRÀFIC ECONÒMIC de la comarca del Vallès ⁽¹⁾

I

TOPOGRAFIA DE LA COMARCA

Situació

Segons mossèn Norbert Font i Sagué, que és el geògraf que ha estudiat més racionalment la qüestió comarcal de Catalunya en els seus aspectes geològic, orogràfic, hidrogràfic, etnogràfic, toponomàstic, històric i tradicional, el Vallès és una comarca natural—determinada per la seva geologia i perfectament delimitada per un cordó muntanyenc i una vall fluvial— situada a llevant de la regió barcelonina. Està separada de la mar per la comarca del Maresma, la qual, juntament amb les comarques de la Selva, Plana de Vich, Moianès i Plà de Barcelona i del Llobregat, rodegen la semiplanúria vallesana per tots cantons, aïllant-la perfectament.

La comarca del Vallès està situada entre els meridians de la Puda de Montserrat i de La Batllòria i entre els paral·lels de Papiol i de Montseny; o sigui entre els 5° 33' 15" i els 6° 13' 25" de longitud del meridià de Madrid, i els 41° 52' 20" i els 41° 47' 50" de latitud nord.

Extensió

Aquesta comarca, formada per una porció de valls i petites muntanyes, té una figura superficial parabòlica, gairebé rectangular, amb les ratlles dirigides de N. E. a S. O.

L'eix de la paràbola — que gairebé tots els autors evaluen en 7 lligues (des de Montserrat fins al límit de la província de Girona) — té, aproximadament, uns 60 quilòmetres (des de Gualba al Pont del Diable de Martorell).

L'extrem meridional de les muntanyes de Bertí i el pic mig dels monts Sèl·lecs determinen una recta, perpendicular a l'eix de la paràbola en son punt central, i prop de la intersecció d'aquestes dues línies hi ha enclavat Granollers, que pot ésser considerat el centre de la comarca.

De tot l'expressat hom pot deduir-ne que l'extensió superficial de la comarca del Vallès, abasta, aproximadament, uns 1,350 quilòmetres quadrats.

(1) Aquest treball que avui comencem a publicar fou premiat en el «Certàmen Literari Catòlico-Social», que se celebrà l'any passat en el Centre Catòlic.

Límits

Senyalar els límits d'una comarca, tant si aquesta és el Vallès com qualsevol altra de les comarques catalanes, és una cosa sumament difícil, per no dir impossible; i aquesta dificultat prové de la desconeixença dels termes ocupats pels primers pobladors, encara que no ens sigui privat de fer mantes suposicions, deduïdes dels noms usats actualment. Aquests noms termenals vallesans, que tenen o poden tenir un significat monjorial són: Montseny (Mons signis), Mata-de-Pera, Montornés, La Roca, Vilanova de la Roca, Sant Feliu de Codines, Montmeló, Mont-many, Mont-eugues, Sant Feliu del Recó, Sant Esteve del Coll, Sent-mannat, etz., ma'grat de no haver representat tots aquests pobles funcions termenals.

Els cursos dels rius i les conques tancades per les muntanyes senyalen amb ratlles eternes les afrontacions de les comarques naturals; però, com diu En Font i Sagué, no és suficient la hidrografia sola per la determinació d'una comarca, i encara ho és menys per la determinació d'aquesta comarca del Vallès, en la qual no hi ha cap conca hidrogràfica completa.

Tampoc no basta l'orografia, puig que el Vallès està completament lliure de muntanyes en son cantó S. O.

L'orografia i la hidrografia conjuntament, però, senyalen amb millor claretat la delimitació; i mitjans ambdós sistemes hom pot determinar aproximadament la comarca vallesana.

Partint del principi de que el Vallès forma una espècie de ferradura o grandiosa paràbola, hom pot recórrer els seus límits començant per l'extrem de la curba on es troba el jaç del Tordera, a prop de l'estació de la Batllòria o de Gualba.

(Acabarà.)

LLUIS PARCERISA I SERRA.

GUARNICIONERIA DE LUXE E INDÚSTRIA

CONSTRUCCIÓ I REPARACIÓ DE CORRETGES
DE TOTES MENES I SIMILARS

Toldos i Velamens
Tapisseria en general

FRANCISCO PORTA

Carrer d'En Prim, 27 : GRANOLLERS DEL VALLÈS

EDICIONS "PRÓ VALLÈS"

IMP. JOSEPH — GRANOLLERS. — FOTOGRAFIES J. BOSCH — GRANOLLERS

SERAFÍ LÒPEZ

SASTRE

CARRER ANSELM CLAVÉ, 44 2.ª

GRANOLLERS

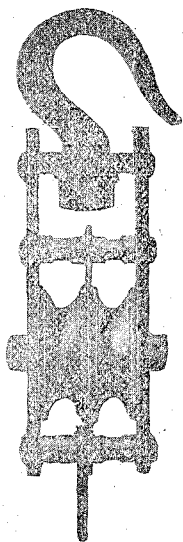
XAMPANY MONTBUY

Selecte ví escumós de velles reserves elaborat pel procediment de la xampanya en les grans caves situades a la falda del Castell de Montbui, terme de Sta. Eulàlia de Ronsana (Província de Barcelona).

GRANOLLERS: Casa «Picarol», Plaça del Bestiar.
SABADELL: Baudili Mainou, Carrer Quevedo, 62
CALDES DE MONTBUI: J. Galobardes, (Feliàs).
BARCELONA: Vicens Ferrer i C^a, Plaça Catalunya.
(Cantonada Rda. S. Pere) i la Stat. Anònima Monegal

Taller de Construccions
Mecàniques

Manel Condom

INSTAL·LACIONS COMPLETES
PER A TOTA CLASSE D'INDÚSTRIES

TREBALLS DE GRAN PRECISIÓ

Especialitat en Ternals de totes menes

Carrer del Bleó, 13   Granollers

FABRICACIÓ DE
GASSEUSES I SIFONS

Telèfon 74

CLOTET

GRANOLLERS

Banc de Granollers

CAPITAL: 2.000,000 DE PTES

Direcció telegràfica: BANKGRANO

Telèfon nùm. 50

■
Casa central: GRANOLLERS

CARRER J. ANSELM CLAVÉ, 34

Sucursal a SANT CELONI

CORRESPONSAL DEL "BANC D'ESPANYA"

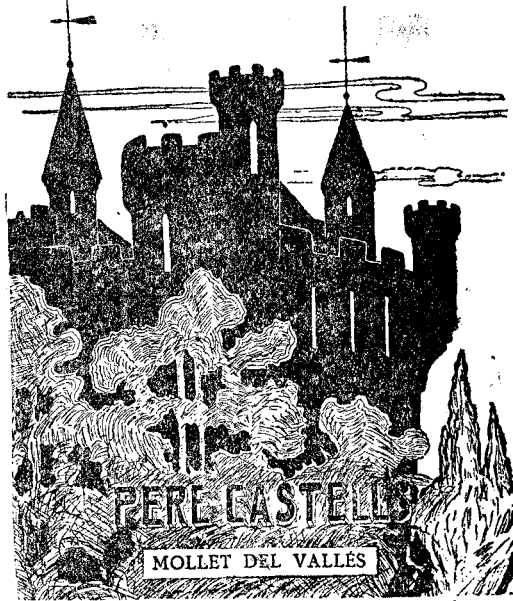
Comptes corrents en moneda nacional i estrangera : Giros : Ordres telegràfiques d'entregues i Cartes de crèdit sobre les principals places d'Espanya : Descompte, cobro i negociació de Lletres sobre totes les places nacionals i estrangeres : Préstecs sobre valors : Overtura de comptes de crèdit amb garantia de valors de cotització corrent : Compra-venda en les borses d'Espanya de tota classe de fondos públics i valors industrials : Negociació, cobro i descompte de cupons i títols amortitzats.

Admissió de dipòsits en valors

Canvi de monedes

ANIS CASTELLS

o o

Pedres per a Molineria

o o

"MARCA MAYOL"

PRIMERA I ÚNICA MARCA NACIONAL

S'en fabrican en Cuarç, Silecs i Esmeril

:: :: Fabricació incompatible :: :

SEBASTIA MAYOL

Preus sense competència : Demani's pressupost

FÀBRICA EN:

MOLLET DEL VALLÈS

Telèfon núm. 3403

CONFITERIA I BAR «LA PALMA»

REFRESCS :: PASTES :: DOLÇOS

:: :: AUDICIONS DE PIANOLA :: ::

LLOC DE REUNIÓ
DEL «JOVENT SARDANISTA»

BAR PREDILECTE
DE LES «PENYES» MÉS DISTINGIDES

Aparell de Sifón amb aigua de la «Mina nova»

Quirse Masana

Doctor Robert, 11 i 13

GRANOLLERS

Hostal «La Marinette»

HOTEL-RESTAURANT DE PRIMER ORDRE

a càrrec de

ELIES PURCET

Especialitat en Banquets per a casaments i bateixos
S'admeten encàrrecs :- Es serveix a domicili
ROSTISSERIA :: FIAMBRES :: GELATS

Cotxe a l'arribada de tots els trens

Plaça del Mercadal MOLLET DEL VALLÉS